

Komunikat prasowy Luksemburg, 18 listopada 2016 r.

Nowy unijny system nadzoru bankowego – dobry początek, lecz nadal należy rozwiązać szereg istotnych kwestii, twierdzą kontrolerzy

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, mimo ograniczonych ram czasowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) udało się ustanowić Jednolity Mechanizm Nadzorczy i zapewnić zasoby kadrowe na jego rzecz. Za pośrednictwem Mechanizmu EBC odpowiada obecnie za bezpośredni nadzór nad około 120 najważniejszymi grupami bankowymi w strefie euro. W zbyt dużym stopniu zmuszony jest on jednak polegać na właściwych organach krajowych, by zapewnić „pełny i skuteczny nadzór” zgodnie z wymogami prawa UE.

Jednolity Mechanizm Nadzorczy został ustanowiony w 2014 r. i przejął dużą część zadań wykonywanych wcześniej przez krajowe organy nadzoru bankowego. Mechanizm podlega EBC, ale opiera się także na ścisłej współpracy z państwami członkowskimi.

Trybunał po raz pierwszy przeprowadził kontrolę skuteczności zarządzania EBC w odniesieniu do Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, a poczynione przez niego ustalenia dają niejednoznaczny obraz sytuacji. Kontrolerzy stwierdzili, że przed utworzeniem Mechanizmu EBC nie przeanalizował w dostatecznie szczegółowym stopniu zapotrzebowania na personel i że obecna liczba pracowników jest niewystarczająca.

Mimo że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego EBC ma za zadanie sprawować bezpośredni nadzór nad dużymi grupami bankowymi, jego pracownicy stali na czele jedynie 12% kontroli na miejscu w przypadku takich grup, a ogólnie zespoły ds. kontroli składały się w przeważającej mierze (92%) z pracowników właściwych organów krajowych. Podobnie było w przypadku nadzoru prowadzonego z zewnątrz, który jest w dużym stopniu sprawowany przez pracowników wyznaczonych przez organy państw członkowskich, zaś EBC ma w praktyce niewielki wpływ na skład i umiejętności wspólnych zespołów zajmujących się tego rodzaju nadzorem.

Kontrolerzy ustalili również, że EBC nie dysponuje kompleksowym systemem oceny pracowniczej w przypadku pracowników krajowych organów nadzorczych, którzy uczestniczą w pracach wspólnych zespołów nadzorczych. Nie posiada też odpowiedniej bazy danych dotyczących umiejętności, która zapewniałaby skuteczność prac zespołów ds. nadzoru na miejscu i nadzoru z zewnątrz. Kontrolerzy podkreślają, że choć w myśl rozporządzenia w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego zadania nadzorcze i zadania dotyczące polityki pieniężnej powinny być wykonywane całkowicie odrębnie, EBC nie widzi przeszkód, by korzystać z pewnych służb świadczących usługi wspólne. Taka praktyka pozwala co prawda zaoszczędzić zasoby, jednak zdaniem kontrolerów należy wyeliminować ryzyko możliwych konfliktów interesów w niektórych obszarach.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

Tel.: +352 4398-47063

Tel.: +352 4398-45410

@EUAuditorsECA

Tel. kom.: +352 691553063

Tel. kom.: +352 621552224

eca.europa.eu

Kontrolerzy wyrazili swoje zaniepokojenie faktem, że w trakcie kontroli nie umożliwiono im dostępu do wielu dokumentów. – Nie byliśmy w stanie w pełni wywiązać się z naszego zadania, ponieważ informacje przekazane przez EBC nie były wystarczające, by umożliwić kompleksową ocenę skuteczności zarządzania EBC w odniesieniu do funkcji nadzorczej – **stwierdził Neven Mates, członek Trybunału odpowiedzialny za sprawozdanie, omawiając proces kontroli.** – EBC odmawiał dostępu do wielu dokumentów, które naszym zdaniem były niezbędne do celów kontroli, twierdząc, że nie dotyczyły one skuteczności zarządzania. Trybunał rozważy obecnie możliwe opcje, jeśli chodzi o dostęp do dokumentów, które w jego opinii są konieczne, aby skontrolować skuteczność zarządzania EBC.

Na podstawie poczynionych ustaleń kontrolerzy zalecili, by EBC podjął następujące główne działania:

- Nadzór na miejscu – EBC powinien znacznie wzmocnić swoją obecność podczas kontroli na miejscu.
- Nadzór z zewnątrz – EBC powinien dopilnować, by liczba pracowników, jak i umiejętności, jakimi dysponują, były odpowiednie, a także udoskonalić swoje narzędzia służące do identyfikacji takich umiejętności i przydziału pracowników.
- Rozliczalność – EBC powinien przedstawić dokumenty wymagane do celów przeprowadzenia kontroli i ustanowić ramy wykonania zadań nadzorczych.
- Zarządzanie – Należy uprościć proces podejmowania decyzji i przeanalizować ryzyko, z jakim wiąże się korzystanie ze służb świadczących usługi wspólne.

EBC w pełni zaakceptował te zalecenia, z wyjątkiem zalecenia dotyczącego służb świadczących usługi wspólne i wpływu członków Rady ds. Nadzoru w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego na budżet EBC przeznaczony na zadania nadzorcze. EBC jest zdania, że Rada ds. Nadzoru nie sprawuje kontroli nad budżetem na zadania nadzorcze i zasobami ludzkimi, ponieważ nie należy do organów decyzyjnych EBC, lecz jest dodatkowym organem, który został dołączony do jego struktury instytucjonalnej na mocy rozporządzenia w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego.

Informacje dla redaktorów

W 2008 r. globalny kryzys finansowy wywołał zakłócenia w funkcjonowaniu wielu gospodarek europejskich. Efekt domina w sektorze bankowym, po latach deregulacji i podejmowania coraz większego ryzyka, spowodował, że wiele instytucji kredytowych było zmuszonych zwrócić się do rządów o wsparcie finansowe. Aby przerwać „błędne koło”, w którym na skutek podejmowania nadmiernego ryzyka konieczne jest przyjmowanie kolejnych rządowych programów ratunkowych, w 2012 r. przywódcy UE – poszukując trwałego rozwiązania w strefie euro – oficjalnie ogłosili wspólną regulację działalności banków w ramach europejskiej unii bankowej.

Głównymi filarami unii bankowej miały być scentralizowany nadzór nad bankami w strefie euro, mechanizm zapewniający likwidację upadających banków przy minimalnych kosztach dla podatników i gospodarki oraz zharmonizowany system gwarancji depozytów. Pierwszy krok, czyli scentralizowany nadzór, polegał na utworzeniu w 2014 r. Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, który przejął dużą część obowiązków nadzorczych pełnionych wcześniej przez organy krajowe. Mechanizm ten podlega Europejskiemu Bankowi Centralnemu, ale opiera się także na ścisłej współpracy z krajowymi organami nadzorczymi bądź właściwymi organami krajowymi w państwach członkowskich.

Sprawozdanie specjalne nr 29/2016 pt. „Jednolity Mechanizm Nadzorczy – dobry początek, lecz konieczne są dalsze usprawnienia” jest dostępne w 23 językach UE.